

SPIS TREŚCI

	numer strony
Wstęp	5
Wskazówki dla czytającego	7
Wskazówki dla uczącego się słów	9
Rozdział I. Archeologia	10-16
Trochę słownictwa tematycznego	10
Czytanie: S. Zdziebłowski, <i>Słowianie w średniowiecznej Danii</i>	11
Poznanie naukowe: opis i interpretacja badań (1)	12
Słuchanie i czytanie: S. Zdziebłowski, <i>Archeologia to nie tylko wykopaliska</i>	15
Rozdział II. Egiptologia	17-21
Trochę słownictwa tematycznego	17
Czytanie: <i>Czy faraonowie znali hieroglify?</i>	18
Komunikacja naukowa: oficjalne bliskoznaczniki znanych słów	18
Trochę gramatyki: formy bezosobowe czasownika zakończone na -no, -to	19
Czytanie: <i>Odnaleziono granitową głowę Amenhotepa III</i>	20
Słuchanie: <i>Staroegipska Księga Umarłych</i>	21
Powtórzenie I	22
Rozdział III. Genetyka	24-30
Trochę słownictwa tematycznego	24
Czytanie: K. Szubański, <i>Zdecydowana większość Polaków pochodzi od siedmiu „pramatek Europy”</i>	24
Poznanie naukowe: prezentacja danych statystycznych	25
Trochę gramatyki: strona bierna w czasie teraźniejszym	28
Słuchanie: Z. Wojtasiński, <i>Nasze DNA nie decyduje o tym, jacy jesteśmy</i>	30
Czytanie: <i>Genetyka piwa</i>	30
Rozdział IV. Informatyka	31-36
Czytanie: <i>Polski udział w badaniach nad budową komputera kwantowego</i>	31
Myślenie naukowe: kolokacje czasownika wykonywać, związki kauzalne (przyczynowo-skutkowe) (1)	32
Trochę popularnego słownictwa tematycznego	33
Trochę gramatyki: zdania z imiesłowem przymiotnikowym biernym	35
Słuchanie: L. Tomala, <i>Komputer to jedyne narzędzie, z którego korzysta każda dziedzina nauk</i>	35
Czytanie: <i>Czas, by inwestować w kryptografię kwantową. Wywiad z prof. A. Ekertem z Uniwersytetu Oksfordzkiego</i>	36
Powtórzenie II	37
Rozdział V. Astronomia	39-43
Trochę słownictwa tematycznego	39
Czytanie: L. Tomala, <i>Najnowsze obserwacje fal grawitacyjnych to początek nowej epoki w astronomii</i>	40
Poznanie naukowe: opis badań (2)	41
Słuchanie: K. Szubański, <i>Droga Mleczna powstawała w bardziej skomplikowany sposób niż nam się wydawało</i>	43
Rozdział VI. Paleontologia	44-49
Trochę słownictwa tematycznego	44
Słuchanie: S. Zdziebłowski, <i>Fragmenty kości morskich drapieżników sprzed 150 lat odkryto pod Iłżą</i>	45
Czytanie: 1. <i>Gigantyczny dinozaur z Patagonii</i> 2. <i>Tyranozaurowi miały trudne życie</i>	45
Poznanie naukowe: opis przedmiotu badań	46
Myślenie naukowe: opis tendencji	47
Powtórzenie III	50
Rozdział VII. Lingwistyka (językoznawstwo)	52-56
Trochę słowotwórstwa: neologizmy	52
Czytanie: L. Tomala, <i>Lingwista z Uniwersytetu Wrocławskiego zbiera językowe meteory</i>	52
Trochę słownictwa tematycznego	53
Myślenie naukowe: klasyfikowanie	54
Słuchanie: K. Szubański, <i>Od Attenborough do Batmana, czyli inspiracje dla nazw nowych gatunków zwierząt</i>	56
Rozdział VIII. Psychologia	57-63
Trochę słownictwa tematycznego	58
Czytanie: A. Ślęzak, <i>Emocje zwierząt i co one mówią o nas samych</i>	58
Myślenie naukowe: o czym i jak myśli naukowiec	59
Trochę gramatyki: imiesłów przymiotnikowy czynny	61
Słuchanie: E. Krajczyńska, <i>Strefa Psyche – psychologia bez tabu i dla każdego</i>	63
Powtórzenie IV	64

Rozdział IX. Mikrobiologia	66-71
Czytanie: Z. Wojtasiński, <i>Człowiek na bakterie, czyli jak czerpać energię z jelit</i>	67
Trochę słownictwa tematycznego	68
Myślenie naukowe: opis budowy, funkcji i wpływu (1)	68
Czytanie: S. Zdziebłowski, <i>Polska Wikipedia: w czasie pandemii koronawirusa powstało więcej haseł niż wcześniej</i>	70
Trochę słowotwórstwa: przymiotniki złożone	71
Słuchanie: M. Matacz, <i>Żywa skorupa Ziemi</i>	71
Rozdział X. Robotyka	72-77
Słuchanie: K. Szubański, <i>Jak będą wyglądać roboty reprezentujące ludzi?</i>	72
Czytanie: <i>Maszyny i ludzie</i>	72
Myślenie naukowe: poglądy badacza	73
Trochę słownictwa tematycznego	74
Trochę słowotwórstwa: nazwy narzędzi (<i>nomina instrumenti</i>)	74
Czytanie: <i>Future Circular Collider (FCC) – następca Wielkiego Zderzacza Hadronów</i>	76
Powtórzenie V	78
Rozdział XI. Antropologia	80-85
Słuchanie: <i>Neandertalczycy – wprowadzenie</i>	80
Czytanie (do wyboru): 1. <i>Neandertalczycy budowali z kości mamutów</i> 2. <i>Dieta neandertalczyków była bardzo urozmaicona</i> 3. <i>Ślady sztuki neandertalskiej odnaleziono na Gibraltarze</i>	80
Trochę słownictwa tematycznego	82
Poznanie naukowe: czas antropologiczny	82
Czytanie: <i>Celebryci paleoantropologii</i>	85
Rozdział XII. Kognitywistyka	86-91
Czytanie: <i>Mnemotechniki na pomoc maturzystom i studentom</i>	86
Trochę słownictwa tematycznego	87
Myślenie naukowe: opis procesu	88
Trochę gramatyki: zdania z imiesłowem przymiotnikowym czynnym	90
Słuchanie: S. Zdziebłowski, <i>Recepty na zdrowy mózg</i>	91
Powtórzenie VI	92
Rozdział XIII. Sozologia	94-100
Trochę słownictwa tematycznego	94
Czytanie: <i>Ekspert: prognozy na przyszłość dla Ziemi są złe</i>	94
Myślenie naukowe: związki kauzalne (przyczynowo-skutkowe) (2), opis wpływu (2)	97
Trochę gramatyki: bezosobowe formy czasownika z się	99
Słuchanie: L. Tomala, <i>Ratujemy, tworząc memy</i>	100
Rozdział XIV. (Al)chemia	101-105
Trochę słownictwa tematycznego	101
Słuchanie: <i>O alchemii i dawnej medycynie</i>	101
Czytanie: E. Nowicka, <i>Gorączka złota trwa</i>	102
Myślenie naukowe: przyimki wtórne	103
Czytanie: S. Zdziebłowski, <i>Chemik: skład fajerwerków niewiele zmienił się od stuleci</i>	105
Powtórzenie VII	106
Rozdział XV. Stać na ramionach olbrzymów, czyli naukowe biografie	108-114
Czytanie (do wyboru): 1. <i>Maria Curie-Skłodowska – bohaterka nauki, noblistka i matka noblistki</i> 2. <i>Dr hab. M. Bejger: Dzięki matematyce Kopernik mógł lepiej pokazać swój model heliocentryczny</i> 3. <i>Świat oczami Darwina</i> 4. <i>Geniusz zdystansowany</i> 5. <i>Nikola Tesla – geniusz, którego wynalazki zelektryzowały świat</i>	108
Poznanie naukowe: być naukowcem	112
Słuchanie: <i>Krótką historią naukowych oszustw</i>	113
Trochę gramatyki: imiesłów przysłówkowy współczesny	114
Powtórzenie VIII	115
Powtórzenie końcowe	116
Dodatek gramatyczny	118
Transkrypcje słuchań	119
Bibliografia wykorzystanych w podręczniku artykułów	127
Strony na Twoje notatki	129